

Reportage – REISVERHAAL**Dive Around BALI**

Reizen en duiken in het land van de Goden

Het is al lang geweten dat de Indonesische eilanden heel wat te bieden hebben wat betreft fauna en flora. Doch zijn het de grote afstanden en de lange vluchten die heel wat duikers weghouden uit het ooh toch zo verre Oosten. Maar inmiddels kan ook ikzelf de uitspraak 'Als je er eenmaal bent geweest, keer je er zeker eens terug' bevestigen.

Via het internet komen wij in contact met Michel en Isabelle, een Belgisch koppel dat ondertussen al vier jaar in Bali vertoeft. Sinds kort hebben zij samen het bedrijfje 'Dive Around Bali' opgestart en zij laten al onze kopzorgen (duikplaatsen, hotels, transfers, ...) al vrij snel verdwijnen.

In tegenstelling tot onze vorige duikreizen, welke meestal beperkt bleven tot duiken, duiken en nog eens duiken, hebben wij besloten om ditmaal een duiksafari te boeken. Tien dagen lang rondtoeren met de wagen tussen de mooiste gebieden van het land en volop genieten van de prachtige natuur, zowel boven als onder water.

Bij onze aankomst in Bali pikken we meteen de zonsondergang mee bij één van de negen heiligste tempels van Bali, namelijk Tanah Lot. Deze tempel ligt boven op een rots in zee en is bij laag water nog net met droge voeten te bereiken.

Na een hemelse overnachting trekken we door en over de bergen naar het Noord Westen van het eiland, gelegen nabij het nationale park *Bali Barat*. Tijdens deze vier uur durende rit genieten we voor het eerst van de wondermooie natuur van het eiland en houden we even halt bij enkele beroemde en spectaculaire rijstterrassen.

Wij zijn slechts een half uurtje verwijderd van onze tweede verblijfplaats wanneer ik plotseling roep: 'Stop the car please! Let's make a picture'. Onze chauffeur kijkt mij verbaasd aan en vraagt zich af wat er hier te fotograferen valt. Een groepje apen is 'gewoon' aan het spelen en de beestjes slingeren van de ene tak naar de andere in het klein bosje. 'Ja, om dit te zien moeten wij naar de zoo in België!', verklaar ik onze chauffeur.

De volgende morgen staan er voor het eerst drie duiken op ons programma. Na een korte boottocht van ongeveer dertig minuten komen we aan bij het nabij gelegen eiland Menjangan. Menjangan biedt een aantal duikstekken en is gekend voor de beste wandduiken in Bali. Wat me meteen opvalt is de helderheid van het water met een zichtbaarheid tot wel 50m. Het zeeleven zelf daarentegen stelt me wat teleur. Naast de geweldige kleuren van het zacht koraal blijft het echter zoeken naar scholen vis en speciaal klein leven.

Vierentwintig uur later bevinden we ons op Secret Bay. Deze ondiepe duikplaats is gelegen in een stille baai en is een paradijs voor macro fotografen. Van 50m gaan we naar amper 5m zichtbaarheid, de mooie kleuren ruilen we in voor zwart zand en we duiken naar een maximale diepte van 12m.

Na drie overnachtingen verlaten we het rustige, en weinig bezette *Mimpi Resort Menjangan* en trekken richting Tulamben. Onderweg houden we even halt bij de bekende muck dive plaats Puri Jati of ook wel PJ genaamd. PJ staat gekend voor oa. zijn mimic octopussen, zeepaardjes en pijlinktvissen. Maar net als vorig jaar krijgen we ook deze keer geen mimic octopus te zien.

Ondanks dat Bali klein is, ongeveer 140 km uitstrekkend van west naar oost en 80 km van noord naar zuid neemt een ritje met de wagen al vrij snel enkele uren in beslag. Volgens onze duikgids zijn de wegen er zo hobbelig gemaakt opdat de klant niet in slaap zou vallen in

de wagen en kan genieten van het nu nog prachtige groene landschap – wij verblijven er immers tijdens de overgang van het natte naar het droge seizoen.

Alweer vertoeven we dus een paar uur in de wagen vooraleer we aankomen bij het Puri Wirata resort in Amed. Wij bevinden ons ondertussen aan de Oostkust van Bali. Het mooie aan deze duiken hier is dat je niet diep hoeft te gaan. Bij Jemeluk Bay vinden we vier pygmee-zeepaardjes op één gorgoon op slechts achttien meter diepte. Iets verderop vinden we de pink squad lobster, een blauw-gele ribbon eel en een ornate ghostpipe fish.

Tijdens onze rustdag, of zal ik maar zeggen niet-duikdag, brengen we een bezoekje aan het stadje Ubud. Deze plaats wordt gekenmerkt door zijn honderden kunstenaars die er gehuisvest zijn. Op de weg naar Ubud maken we ook nog een korte stop aan de bekende olifantengrot *Goa Gajah* en de vleermuizengrot *Goa Lawah*. De honderden tempels, de verschillende grotten, de prachtige uitzichten, de mooie stranden en vooral de beroemde rijstterrassen mogen zeker niet ontbreken tijdens je bezoek aan dit kleine eilandje.

Onze laatste overnachtingen van onze duiksafari brengen we door in het Alam Asmara Resort te Candidasa. Vandaag is het Els haar verjaardag en vertrekken we met de speedboot naar het nabij gelegen eiland Nusa Penida. De hoofdattracties zijn uiteraard de Mola Mola en de Manta Rays of duivelsroggen. Soms worden deze duiken afgelast wegens te sterke stroming en deining. Wij hebben geluk en gaan te water bij Manta Point. Onze duik begint, zoals op alle andere Manta Points waarop we reeds hebben gedoken, met wat rondhangen op een ondiep cleaning station en wachten tot het moment dat er eens een manta opduikt – als je er tenminste één te zien krijgt. Maar al na 10 minuten komt het verjaardagsgeschenk: vier manta's blijven gedurende 55 minuten op en rond het poetsstation zweven, en dit op een diepte van slechts tien meter. Dit is geen Manta Point hoor, dit is een Manta Paradise!!!

HugyCup 2010

Onze duiksafari is inmiddels aan zijn einde toe, de wagen heeft weer een flinke poetsbeurt gekregen, en voor de allerlaatste maal begeven wij ons tussen de honderden scooters op straat. Wij verhuizen nu naar het Scuba Seraya Resort in Tulamben. Daar nemen we terug deel aan de HugyCup wedstrijd (een onderwater foto- en video competitie) welke toe is aan zijn tweede editie.

De regio rond Tulamben is vooral gekend om zijn duiken op en rond de Liberty. Dit vrachtschip was uitgerust met geweren voor de tweede wereldoorlog en werd getorpedeerd door een Japanse onderzeeboot in 1942. Tot onze grote spijt bleef de zichtbaarheid enorm beperkt tijdens onze duiken. Nochtans heeft dit wrak heel wat te bieden. Els hing er bijna oog in oog met een enorme barracuda. Vroeg in de ochtend zie je dikwijls een school bultkop papegaavissen aan het werk en als je wat geluk hebt kan je wat mee rondtoeren met een tornado van duizenden jackfish.

Na onze deelname van vorig jaar zijn we ondertussen al wat gewend aan de competitierregels. En ook nu worden iedere morgen de geheugenkaartjes geformateerd, de datum van het toestel veranderd en een eerste foto gemaakt van een boek of CD. Verder kan je dagelijks de workshop bijwonen van Danny Van Belle over de 'tips and tricks' over zowel onderwaterfoto- als videografie.

Het huisrif van het resort, Seraya Secrets genaamd, behoort tot de beste duikstekes van Bali. Op slechts twintig meter diepte bevinden zich twee harlekijngarnalen en wat verderop op deze muck dive plaats vinden wij – allé, onze duikgids toch – twee colemon garnalen. En, elke dag opnieuw wordt er wel wat nieuws gevonden. Ik ben nu al benieuwd naar de foto's in de competitie.

Na vijf competitiedagen moeten wij met spijt in ons hart de groep verlaten. Wij hebben opnieuw heel veel bijgeleerd over onderwaterfotografie en nieuwe vrienden gemaakt. En nu maar hopen dat de geesten ons ook deze keer gunstig gezind zijn tijdens de prijsuitdeling.

Over Bali

Bali biedt een grote diversiteit aan onderwaterleven. De mooiste duiken maak je er tussen de 20m en 30m diepte. Je kan er genieten van zowel mooie drop-offs als knappe duiken op het vulkanische zand, en de meeste diertjes – zowel groot als klein - zijn er wel degelijk aanwezig.

De temperatuur is er het ganse jaar door tussen de 20 en de 30 graden Celsius. Desondanks kent het land een regenseizoen, welke loopt van november tot mei, en een droog seizoen, van mei tot november. De zonsopkomst en de zonsondergangen zijn er soms adembenemend.

De Balinezen zelf zijn enorm gelovig. Dagelijks worden kleine offermandjes met symbolisch voedsel, bloemen, sigaretten en geld geplaatst op altaartjes, in tempels, aan huizen, winkels en zelfs aan gevaarlijke kruispunten. Offers spelen namelijk een belangrijke rol in het dagelijkse leven van elke Balinees. Ze dienen om de geesten gunstig te stemmen en brengen dus voorspoed en goede gezondheid in de familie.

Tekst: Bruno Van Saen

Foto's: Bruno Van Saen & Els Van Den Borre